

Matej Metlikovič se je rodil leta 1956 v Kranju. Po maturi na kranjski gimnaziji je študiral slikarstvo na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je leta 1978 diplomiral in leta 1981 absolviral podiplomski študij na slikarski specialki pri profesorjih Kiaru Mešku in Janezu Berniku.

Med leti 1981–1992 je poučeval predmet Umetnostna vzgoja na Srednji kemijski ter na Srednji glasbeni in baletni šoli v Ljubljani. Leta 1982 je postal član Društva slovenskih likovnih umetnikov DSLU (danes DLUL–ZDSLJU) in leta 2001 član KUD Logos. Od leta 1992 naprej deluje kot samostojni ustvarjalec na področju kulture s statusom umetnika.

Vsa leta po končanem študiju neprekinjeno ustvarja in razstavlja tako v Sloveniji kot zunaj nje. Udeležuje se domačih in mednarodnih likovnih kolonij in simpozijev. Njegova dela se nahajajo v Sloveniji, na Hrvaškem, v Avstriji, Nemčiji, Švici in Španiji. Ustvarja tudi na področju likovne opreme sakralnih prostorov in kot slikarski interpret svetopisemske tematike. Poleg slikanja na platno in na papir načrtuje ter poslikava barvna okna oz. vitraje in oblikuje predloge za vezena liturgična oblačila in antependije. S svojimi deli je opremil več sakralnih in drugih prostorov v Sloveniji, na Hrvaškem in v Nemčiji. Posveča se tudi risbi s tušem, ilustracijam pesniških besedil in knjižni opremi ter oblikuje vizualne razpoznavne znake. Občasno objavlja refleksije o umetnosti, predava in vodi delavnice.

Bližu mu je ustvarjanje v duhu sinergičnega povezovanja različnih umetnosti, zato je doslej večkrat ob predstavitvah svojih del skupaj z drugimi ustvarjalci sooblikoval spremljevalne celostne umetniške dogodke z glasbo, sodobnim plesom in recitacijo.

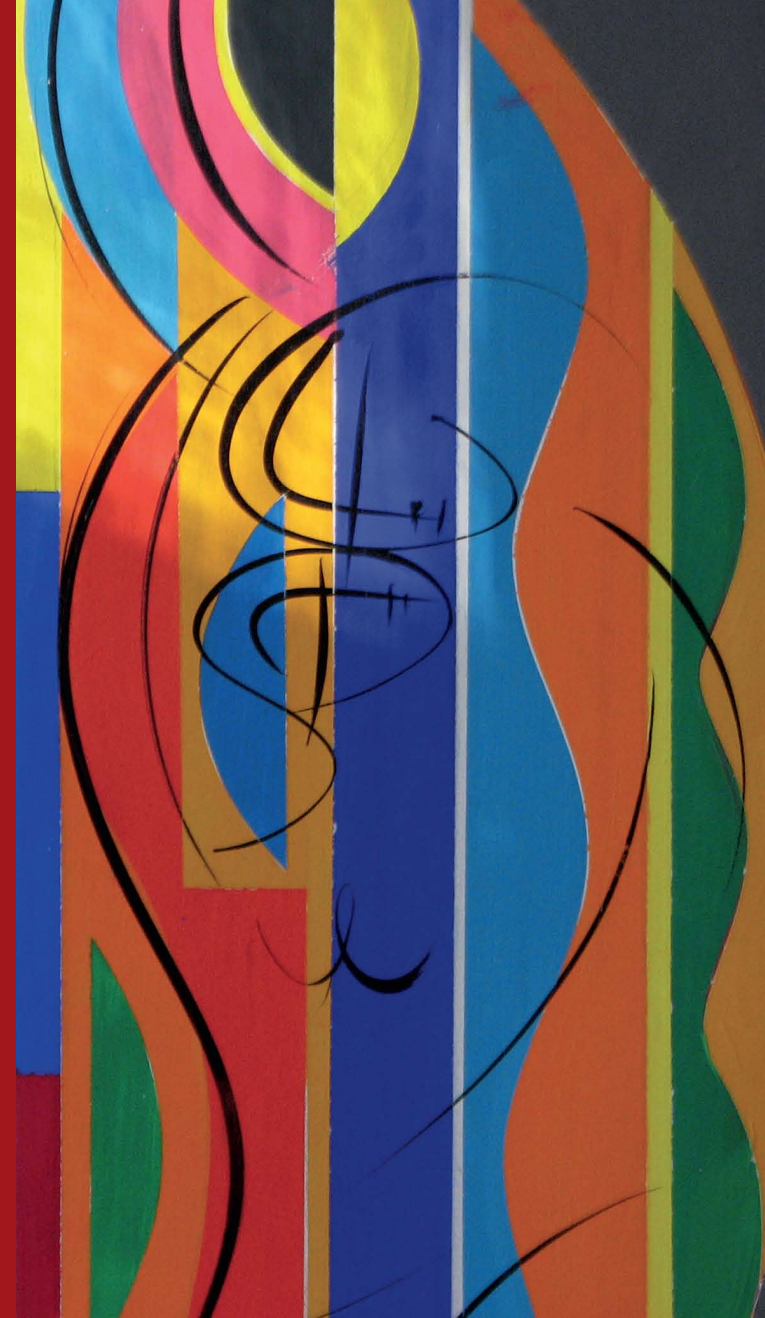
naslov: Matej Metlikovič
Slovenska cesta 12, 1000 Ljubljana
GSM: 00 386 (0)51 366 653
Tel.: 00 386 (0)1 52 92 744
e-mail: matej.metlikovic@guest.arnes.si

mestna
knjižnica
ljubljana

slika spredaj: EKLIPSA / LJUBEZENSKI SPEV, VZVALOVAN V BARVAH
MEDITERANSKEGA POLETJA, 2009. Akril, tuš, les
(92 x 27 cm, izrez). Predloga za vitraj (250 x 71 cm) v
kapeli Zavoda Antona Martina Slomška v Mariboru.

slika znotraj: POLJUB V ROŽNATEM, 2009. Akril, tuš, papir
(premer 19,6 cm).

matej metlikovič
visoka pesem
odmevi in valovanja

V LJUDNO VABIMO NA ODPRTJE
SLIKARSKE RAZSTAVE

MATEJ METLIKOVIČ

visoka pesem
odmevi in valovanja

**V PONEDELJEK, 23. MAJA 2011, OB 19. URI
V GALERIJ KNJIŽNICE PREŽIHOV VORANC
NA TRŽAŠKI CESTI 47A V LJUBLJANI**

**AVTORJA BO PREDSTAVIL UMETNOSTNI
ZGODOVINAR IN LIKOVNI KRITIK
MAG. ANDREJ DOBLEHAR**

**VEČER BO Z GLASBO NA RENESANČNI
LUTNJI POPESTRIL JAMES BOWEN
(SAN DIEGO, KALIFORNIJA)**

**RAZSTAVA BO NA OGLED DO 24. JUNIJA
OB DELAVNIH MED 8. IN 19. URO
OB SOBOTAH MED 8. IN 13. URO**

Ko vstopiš v atelje akademskega slikarja Mateja Metlikoviča, se iz hrupne ljubljanske osrednje prometnice preseliš v čisto nov svet, ki je poln raznolikih podob, od drobnih osnutkov navrženih na slikarski pult in večjih okvirjenih del po stenah do končnih realizacij v steklu, namenjenih za likovno opremo konkretnih prostorov. Slikarjev delovni ustvarjalni prostor živi v prepletu likovnega sveta, glasbe, poezije in plesne umetnosti – vse to je namreč tisto, kar nagovarja umetnika, ga usmerja in se zaokroženo odraža v njegovih likovnih delih. Metlikovič je živ ustvarjalec, ki angažirano sledi dogodkom v svetu, umetnosti in tudi popularni kulturi ter si jih pri kasnejšem delu priključuje v spomin ali pa nanj vplivajo nezavedno oziroma spontano. Hkrati v ateljeju sledimo procesom nastajanja umetniških del in slikarskim postopkom, v katerih Metlikovič ubira nova pota v naši umetnosti ter išče tehnologije, ki mu omogočajo nov likovni učinek in izraz. Vse to se najbolje kaže v slikarjevih projektih za vitraje, ki so osrednji poudarek razstave.

Pobuda za razstavo je bilo nedavno dokončanje monumentalne kompozicije devetih vitrajev za kapelo Zavoda Antona Martina Slomška v Mariboru. To je slikarjev zadnji in največji tovrstni projekt, korenine pa ima v podobnih realizacijah po Sloveniji in na tujem. Naj izpostavim vitraje v kapeli Doma dr. Janka Benedika v Radovljici (2007, arhitekt Matija Marinko), v župnijski cerkvi v Litiji (2003) in evangeličanski cerkvi v Meckenbeurenu v Nemčiji (1997). Gre za Metlikovičeve monumentalne slikarske realizacije, ki jih sam poimenuje arhitekturno slikarstvo ali slikarstvo v dialogu z arhitekturo. V ta okvir sodi tudi oblikovanje antependijev, izvedenih v tehniki vezenja z aplikacijami za novi zunanji oltar na Brezjah (arhitektki Maruša Zorec in Martina Tepina sta bili leta 2009 za ta projekt nagradjeni s Plečnikovim odličjem za arhitekturo).

V teh realizacijah slikar sooblikuje sakralni prostor, saj vitraje razvršča v kompozicijsko dovršene celote, ključno mu je sobivanje, sozvenenje, odmevanje in valovanje prostora, slikarskih form, barve in svetlobe, kar je bistvo umetnosti barvnih oken. Kljub temu da Metlikovič opremlja cerkvene prostore, se ne zapira v krog zgolj cerkvene umetnosti (četudi je eden osrednjih predstavnikov sodobne slovenske sakralne umetnosti), ampak njegova umetnost zaradi večplastnosti sega prek teh okvirov. Njegova dela namreč lahko gledamo in razbiramo na različne načine, ki niso nujno strogo religijski in prinašajo širše duhovno sporočilo (nenazadnje lahko tudi Visoko pesem beremo in dojemamo na različne načine).

Metlikovič ustvarja v dialogu z različnimi umetnostmi, veliko namreč prebira literaturo – Biblijo (ki je močan navdih za mnoge, ne samo krščanske umetnike) ter zlasti poezijo, prozo

in eseje T. S. Eliota, Octavia Paza, Leonarda Cohena, Edvarda Kocbeka, Borisa Pahorja in drugih ter ob ustvarjanju poslušča glasbo Oliviera Messiaena, Philipa Glassa, Astorja Piazzolle in Pink Floydov. V slikarstvu ga od mladih let spremlja umetnost Staneta Kregarja, že v gimnazijskih letih ga je prevzel njegov velik opus vitrajev, letos pa ga ob stoti obletnici izida besedila O duhovnem v umetnosti in stoti obletnici njegovega prvega abstraktnega akvarela nagovarja Vasilij Kandinski.

Metlikovič svoje delo utemeljuje in ga »preizkuša« v dialogu z realizacijami avtorjev različnih umetnostnih zvrsti, vendar vedno sledi lastni viziji in navdihu. Literatura, glasba in ples ga inspirirajo tako v ikonografskem smislu kot pri likovno-formalni gradnji slike. Svoje podobe virtuozno in skicozno s črno linijo zarisuje na belo površino papirja ali barvna ozadja, ki so lahko slikovito abstrahirana ali pa jih gradi s konstrukcijo črt, barvnih polj in valovnic. Na slike občasno zapiše tudi verze pesmi, ki ga navdihujejo in jih nosi v sebi kot spomin na prebrano ali jih zapiše v trenutku, ko jih zasliši v ateljeju ob poslušanju glasbe. Slikarjev likovni jezik je prepoznaven, zanj so značilni motivi ptic, obrazov in njihovih stikanj v ljubezenskih poljubih, pa naj bodo gledani s krščanskega vidika presežnega ali tuzemske realnosti.

Mariborski cikel vitrajev nosi naslov Drevo življenja – drevo ljubezni ter povezuje božjo in človeško ljubezen v prizorih ljubečih parov, psalmista kralja Davida, Kristusa in Marije. Podobe so teološko utemeljene in v skladu s tradicijo krščanske ikonografije, pa vendar bi jih lahko videli hkrati tudi v erotičnem kontekstu bivanja in hrepenenja slehernika.

Razstava v galeriji ljubljanske knjižnice Vič ob fotografijah Metlikovičevih realizacij in slikarskih predlogah zanje, ustvarjenih v tehniki akril na lesu, predstavlja tudi akrile na papirju in risbe z variacijami upodobljenih motivov ter dva realizirana vitraja v tehniki taljenega večbarvnega stekla s poslikavo. Slikar namreč ustvarja tudi v dialogu z drugimi ustvarjalci. S steklarskim mojstrom Stojanom Višnarjem sta razvila posebno tehniko taljenega stekla s poslikavo, v kateri so izdelani vitraji v Mariboru, Radovljici in Litiji.

Razstava je s svojo vsebino in postavitvijo organsko in simbolno vpeta v prostor knjižnice, ki je po slikarjevem opažanju grajen po principih, sorodnih arhitekturi starokrščanske bazilike, hkrati pa likovno umetnost vnaša v prostor literature in ustvarja posebno polje diskurza. Razstava predstavlja večpomensko duhovnost, z izbranimi temami ljubezni, v katerih se srečujejo in združujejo različne zvrsti umetnosti, pa je slikar dosegel posebne odmeve in valovanje.

Mag. Andrej Doblehar